

PRIJEVOD DOKUMENTA

BROJ 8/2000

srpanj 2000.

ZA UNUTRAŠNJI UPORABU

ISO Statut i Poslovnik

(četrnaesto izdanje, 2000)

ISO Statutes and Rules of Procedure

(Fourteenth edition, 2000)

Statuts et Règles de procédure de l'ISO

(Quatorzième édition, 2000)

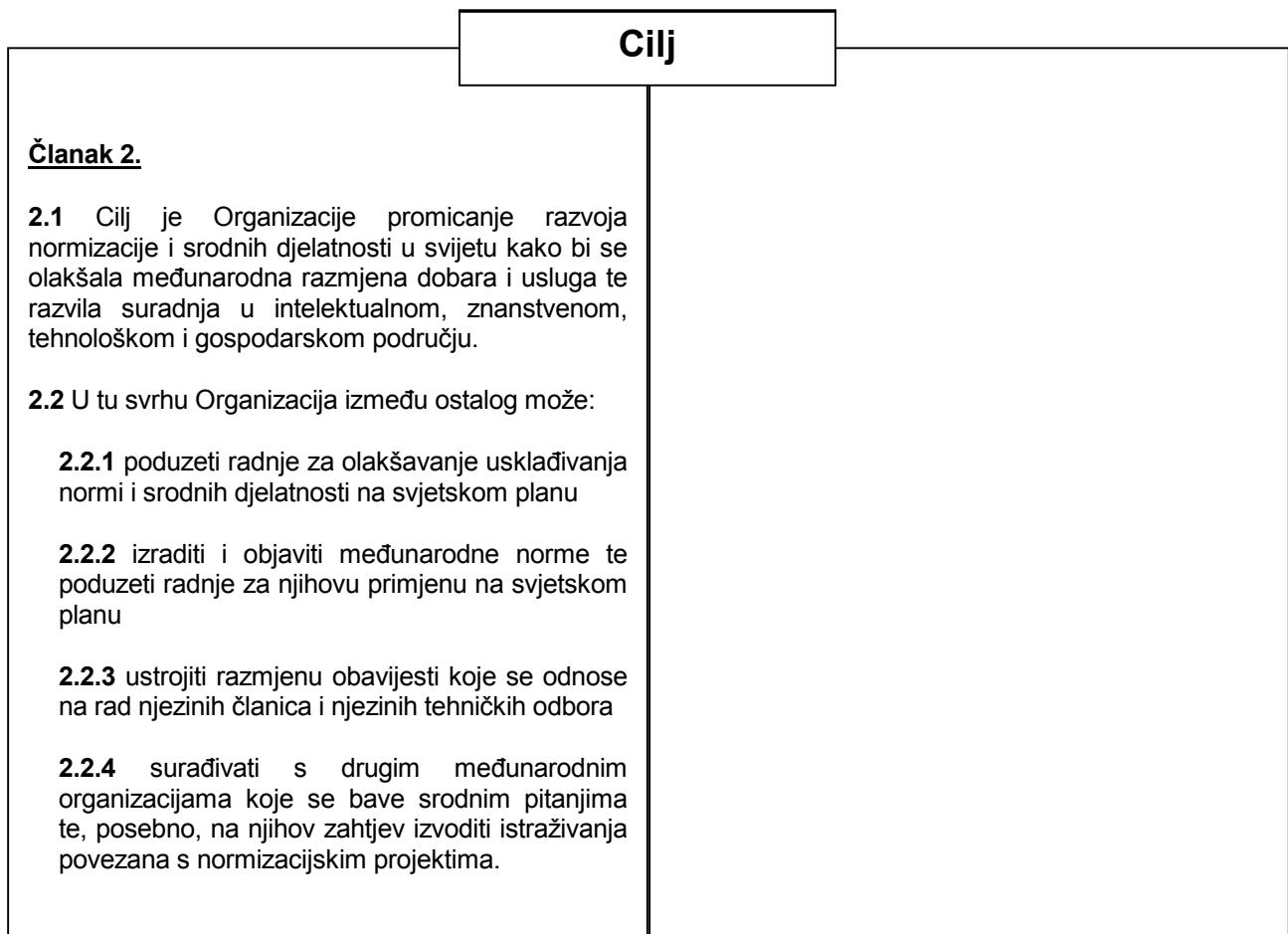
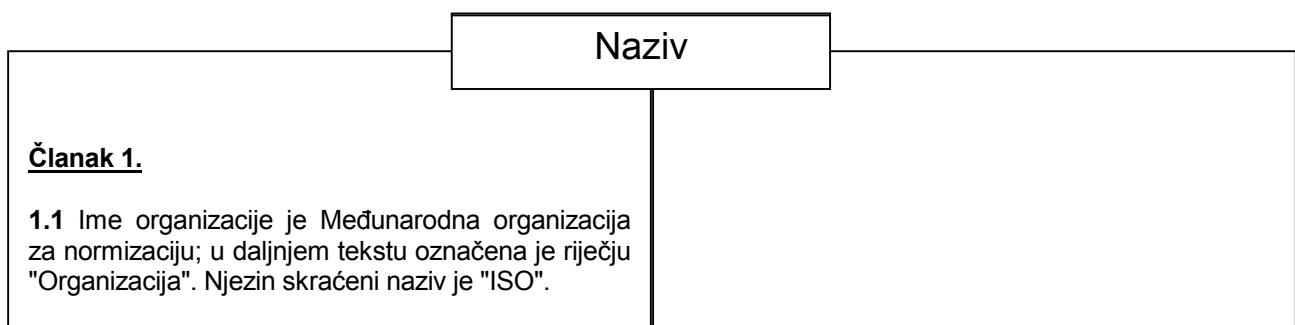
Statut i poslovnik ISO-a

Međunarodna organizacija za normizaciju utemeljena je u veljači 1947. godine slijedom sastanka održanog u Londonu (Velika Britanija) u listopadu 1946. godine na kojem su bili nazočni predstavnici 25 nacionalnih normirnih ustanova.

Prva izdanja Statuta i Poslovnika te organizacije priređena su na londonskom sastanku, a službeno su prihvaćena nakon odobrenja 15 nacionalnih normirnih ustanova nazočnih na sastanku. Nakon toga objavljivane su prerađene verzije. Ovaj statut i poslovnik zamjenjuju izdanja iz 1994. godine.

Sadržaj

Članak 1. - Naslov	
Članak 2. - Cilj	
Članak 3. - Članice	Točka 1.
Članak 4. - Ovlasti	
Članak 5. - Ustroj i uprava Organizacije	
Članak 6. - Opća skupština	Točka 2.
Članak 7. - Vijeće	Točka 3.
Članak 8. - Tehnički upravni odbor	Točka 4.
Članak 9. - Tehnički odbori	Točka 5.
Članak 10. – Središnje tajništvo	
Članak 11. - Predsjednik	Točka 6.
Članak 12. - Potpredsjednici	Točka 7.
Članak 13. - Rizničar	Točka 8.
Članak 14. - Glavni tajnik	Točka 9.
Članak 15. - Odnosi s drugim međunarodnim organizacijama	
Članak 16. - Financije	Točka 10.
Članak 17. - Sjedište i narav Organizacije	
Članak 18. - Jezici	
Članak 19. - Publikacije i dokumenti Organizacije	Točka 11.
Članak 20. - Izmjene i dopune Statuta i bitne promjene politike	
Članak 21. - Poslovnik	
Članak 22. - Zakonske odredbe	
Članak 23. - Raspuštanje Organizacije	Točka 12. - Glasovanje pismenim putem i izbori
Dodatak (za obavijest)	

Članice

Članak 3.

3.1 Članice su Organizacije ustanove članice kako je određeno u stavku 3.1.1 te dopisne članice i članice pretplatnice kako je određeno u članku 3.1.2.

3.1.1 Ustanove su članice nacionalne normirne ustanove koje su najistaknutije u normizaciji u svojim zemljama te koje su u Organizaciju primljene prema njezinu poslovniku.

3.1.2 Nacionalne ustanove koje se bave normizacijom u zemljama u kojima ne postoje ustanove članice mogu se upisati u Organizaciju ili kao dopisne članice ili kao članice pretplatnice bez prava glasa prema postupku koji određuje Vijeće.

3.2 Samo jedna ustanova iz svake zemlje može biti primljena u članstvo.

Točka 1.

1.1 Svaka normizacijska ustanova koja želi postati ustanovom članicom mora se pismeno obratiti glavnom tajniku, naznačujući svoje prihvatanje Statuta i Poslovnika. Glavni tajnik tu molbu podastire Vijeću kako bi se posebno utvrdilo:

1.1.1 Ne zastupa li već tu zemlju u Organizaciji koja druga ustanova?

1.1.2 Može li se ustanova koja podnosi zahtjev smatrati najistaknutijom u svojoj zemlji u pitanjima normizacije?

1.2 Vijeće odlučuje hoće li ustanova podnositelj zahtjeva biti primljena kao nova ustanova članica Organizacije.

1.3 Primanje nove ustanove članice zahtijeva pozitivno glasovanje četrnaest ustanova članica zastupljenih u Vijeću. U slučaju da se takvo većinsko glasovanje ne postigne, podnositelj zahtjeva može podnijeti priziv Organizaciji; to se pitanje tada podastire svim ustanovama članicama i za primanje je potrebno potvrđno glasovanje tri četvrtine ustanova članica.

1.4 Pri primanju u članstvo svaka se ustanova članica Organizacije obvezuje platiti godišnju članarinu.

1.5 Svaka zemlja članica koja želi otkazati svoje članstvo u Organizaciji mora je o tome obavijestiti najmanje šest mjeseci prije isteka tekuće godine.

1.6 Svakoj ustanovi članici koja do 31. prosinca ne plati članarinu za tu godinu bit će suspendirano članstvo od 1. siječnja iduće godine.

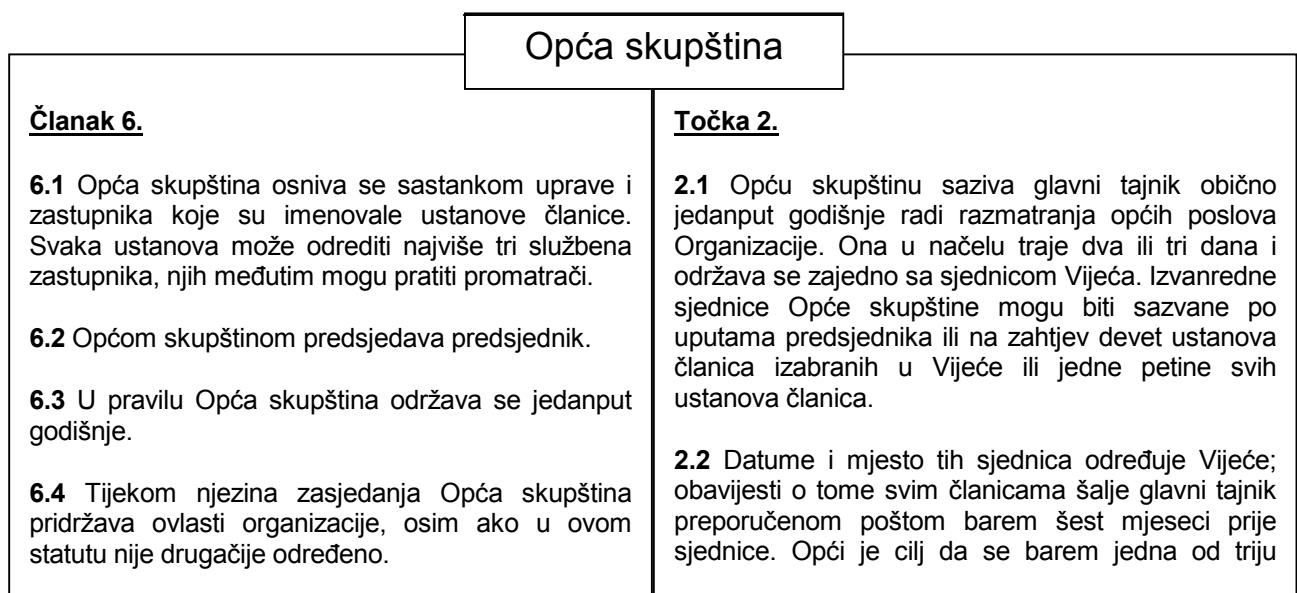
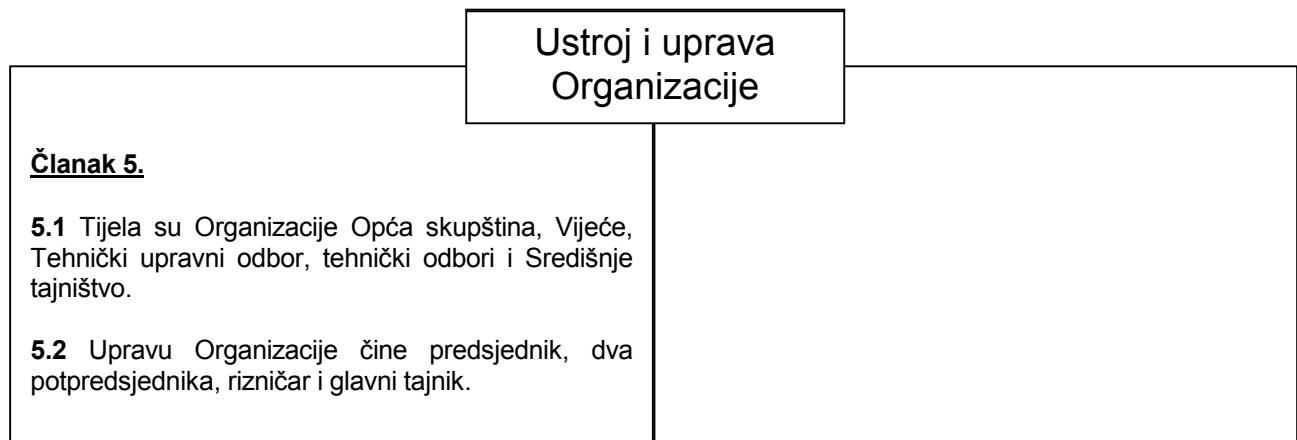
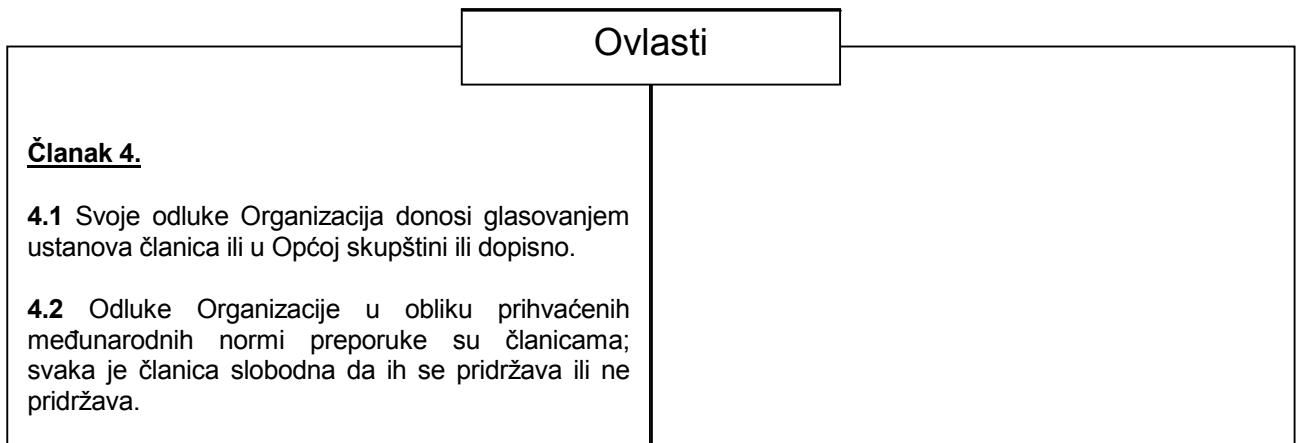
1.6.1 Tijekom te suspenzije ustanova članica nema pravo niti glasovati niti biti nazočna na Općoj skupšini ili na bilo kojem drugom tijelu Organizacije. Osim toga, lišena je prava da besplatno prima publikacije ili dokumente Organizacije.

1.6.2 Tijekom suspenzije ustanova članica može povratiti svoj status ustanove članice jednostavno plaćanjem svojih dugovanja.

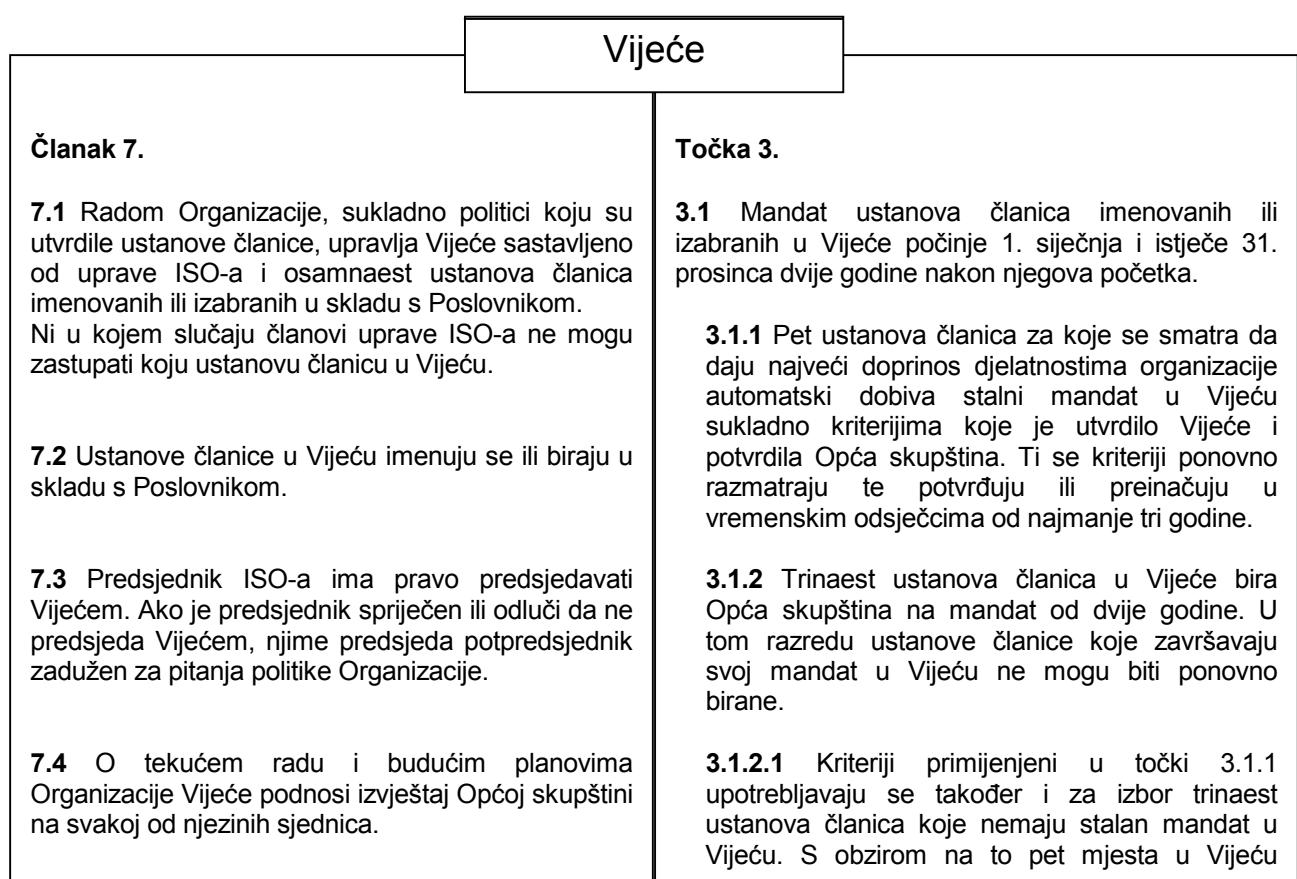
1.7 Povratak statusa nakon suspenzije daje ustanovi članici pravo da dobije međunarodne norme, tehničke izvještaje i upute koje je organizacija objavila tijekom njezine suspenzije.

1.8 Ako suspendirana ustanova članica nastavi ne plaćati svoju članarinu, smatraće se brisanom iz članstva Organizacije čim tri članarine zaredom ne budu plaćene.

1.9 Ako ustanova članica koja je prestala biti dijelom Organizacije sukladno točki 1.8 traži da bude ponovno primljena, o financijskim uvjetima njezina ponovnoga primanja u Organizaciju odlučuje Vijeće.

<p>6.5 U Općoj skupštini svaka ustanova članica ima jedan glas. Glasovanje preko opunomočenika uređeno je odredbama Poslovnika.</p> <p>6.6 Dopisne i preplatne članice mogu prisustvovati Općoj skupštini kao promatrači.</p> <p>6.7 Savjetodavni odbori koje je Opća skupština uspostavila u svrhu razradbe politike Organizacije otvoreni su svim ustanovama članicama i dopisnim članicama.</p>	<p>sjednica Opće skupštine održi izvan Ženeve.</p> <p>2.3 Dnevni red i potrebne dokumente glavni tajnik šalje članicama barem dva mjeseca prije sjednice.</p> <p>2.4 Svaku rezoluciju Opća skupština prihvaca većinom glasova zastupljenih ustanova članica koje glasuju.</p> <p>2.5 Glasovanje preko opunomočenika dopušteno je ako se o tome valjano pismeno obavijesti glavni tajnik. Ustanova članica može zastupati samo jednu ustanovu članicu osim sebe same.</p> <p>2.6 Većina ustanova članica čini kvorum.</p> <p>2.7 Predsjednike odbora Opće skupštine za razradbu politike imenuje Vijeće na temelju preporuke odbora za imenovanja na mandat od tri godine. Ti predsjednici mogu biti imenovani na još jedan mandat zaredom.</p> <p>2.8 Putni troškovi i troškovi boravka zastupnika koje su imenovale članice ne idu na teret organizacije.</p>
---	--

<p>7.5 Vijeće odobrava programe rada savjetodavnih odbora koje je sukladno članku 6.7. uspostavila Opća skupština.</p> <p>7.6 U svrhu promicanja strateških ciljeva Organizacije predsjednik uz suglasnost Vijeća može uspostaviti ad hoc savjetodavne skupine sastavljene, između inih, od vanjskih izvršnih voditelja iz organizacija koje imaju bitne interese u međunarodnoj normizaciji. Članove tih skupina predsjednik poziva da sudjeluju kao pojedinci, a ne kao zastupnici ustanova članica. Preporuke takvih skupina daju se Vijeću za svaku daljnju radnju.</p>	<p>namijenjeno je ustanovama članicama poredanim od šestog do dvadesetog mesta, pet za ustanove članice poredane od dvadesetprvog do pedesetog mesta i tri za ustanove članice poredane od pedesetprvog mesta nadalje.</p> <p>3.1.2.2 Izbor trinaest ustanova članica koje će biti zastupljene u Vijeću održava se na Općoj skupštini ili, u godini u kojoj se ne održava Opća skupština, pismenim glasovanjem. Pet mjeseci prije Opće skupštine ili 1. travnja svake godine ako se ne održava Opća skupština glavni tajnik poziva ustanove članice da istaknu svoje kandidate za popunu mjesta u Vijeću koja će biti slobodna na koncu godine. Predloženi kandidati moraju se nalaziti među ustanovama članicama koje se biraju u skladu s točkama 3.1.2 i 3.1.2.1; prijedlozi za kandidate moraju se predati u roku od tri mjeseca te ih moraju podržati najmanje tri ustanove članice, ne uključujući predloženu ustanovu članicu. Svaka predložena ustanova članica mora dati pristanak na svoju kandidaturu. Glavni tajnik po isteku roka za predlaganje kandidata dostavlja ustanovama članicama sve podnesene prijedloge za izbor u Općoj skupštini ili pismeno glasovanje, prema slučaju. Ne navode se imena predlagatelja kandidata za izbor u Vijeće. Slobodna mjesta u Vijeću bit će popunjena ustanovama članicama koje dobiju najveći broj glasova u svakoj skupini određenoj u skladu s točkom 3.1.2.1.</p> <p>3.1.3 Kad predlažu i biraju ustanove članice u Vijeće, ustanove članice pozvane su da vode računa o tome da se postigne takav opći sastav Vijeća koji odražava zemljopisnu i industrijsku raznolikost Organizacije.</p> <p>3.2 Vijeće može uputiti ustanovama članicama pitanja za mišljenje ili odluku bez sazivanja sjednice Opće skupštine. U tom se slučaju glasovanje može provesti pismenim putem.</p> <p>3.3 Ako je koja ustanova članica koja je u Vijeću suspendirana prema točki 1.6 za vrijeme trajanja njezina mandata na koji je imenovana ili izabrana, glavni tajnik proglašava mjesto slobodnim šest mjeseci nakon proglašenja suspenzije i pokreće postupak za popunu tog mesta u skladu s točkom 3.1.2.1.</p> <p>3.4 Glavni tajnik saziva Vijeće na zahtjev predsjednika ili na zahtjev sedam ustanova članica koje su u Vijeću.</p> <p>3.5 Datume i mjesta sjednica, obično tri puta godišnje, utvrđuje Vijeće na sastanku ili dopisno.</p> <p>3.6 Poziv na sastanak, dnevni red i potrebne</p>
---	--

	<p>dokumente glavni tajnik šalje članovima Vijeća najmanje četiri tjedna prije sjednice.</p> <p>3.7 Na sastanku Vijeća svaku ustanovu članicu koja je u Vijeću može zastupati samo jedna osoba čije ime mora biti dostavljeno glavnom tajniku pri imenovanju ili izboru te ustanove članice na mandat od dvije godine. U iznimnim okolnostima, koje odobrava predsjednik, zastupnika ustanove članice može pratiti stručnjak u svojstvu promatrača.</p> <p>3.8 Troškovi prijevoza i boravka zastupnika ustanova članica ne idu na teret Organizacije.</p> <p>3.9 Na sjednicama Vijeća odluke se donose većinom glasova ustanova članica koje su u Vijeću i koje su nazočne na sjednici. Deset ustanova članica koje imaju pravo glasa čine kvorum. Glasovanje preko predstavnika nije dopušteno. Predsjednik ili potpredsjednik zadužen za politiku Organizacije kad zamjenjuje predsjednika glasuju samo kad su glasovi ustanova članica jednakom podijeljeni.</p> <p>3.10 U vremenu između sjednica i u slučaju potrebe Vijeće može također donositi odluke pismenim glasovanjem. U tom slučaju za odluku je potrebna većina ustanova članica koje su u Vijeću. Kad se pismeno glasovanje Vijeća održava tijekom četiri zadnja tjedna u godini, članovima Vijeća čiji mandat istječe 31. prosinca dopušteno je da pošalju svoje glasove nakon tog datuma, unutar roka za glasovanje koji je utvrđen statutom.</p> <p>3.11 Glavni tajnik, rizničar i potpredsjednik imaju pravo izraziti svoje mišljenje o svakom pitanju koje se razmatra u Vijeću, ali nemaju pravo glasa pri donošenju odluka.</p>
--	---

Tehnički upravni odbor	
<p><u>Članak 8.</u></p> <p>8.1 Tehnički upravni odbor čine predsjednik i dvanaest ustanova članica koje je imenovalo ili izabralo Vijeće u skladu s Poslovnikom.</p> <p>8.2 Predsjednik Tehničkog upravnog odbora jedan je od dvojice potpredsjednika.</p>	<p><u>Točka 4.</u></p> <p>4.1 Četiri ustanove članice koje imaju najveće odgovornosti i najveću produktivnost unutar ustroja tehničkih odbora automatski se imenuju na uzastopan mandat u Tehničkom upravnom odboru prema kriterijima koje je uspostavilo Vijeće. Ti se kriteriji ponovno ocjenjuju, potvrđuju ili prerađuju, u razdobljima ne manjim od tri godine.</p>

8.3 Tehnički upravni odbor u okviru politike koju je utvrdila Organizacija odgovoran je za opće upravljanje ustrojem tehničkih odbora. On odobrava uspostavu i raspuštanje tehničkih odbora i sve preinake smjernica za rad tehničkih odbora. Bavi se svim pitanjima strateškoga planiranja, usklađivanja, rada i praćenja djelatnosti tehničkih odbora.

8.4 Tehnički upravni odbor može po potrebi uspostaviti ad hoc savjetodavne tehničke skupine u svrhu obavljanja svojih zadataka.

8.5 Tehnički upravni odbor podnosi Vijeću izvještaje u vremenskim razmacima koje utvrdi Vijeće.

4.2 Osam članica Tehničkog upravnog odbora bira Vijeće na mandat od tri godine. Oni se mogu ponovno birati. Da bi mogla biti izabrana, ustanova članica mora voditi tajništvo najmanje jednoga tehničkog odbora ili pododbora.

4.2.1 Za izbor osam članova koji se ne imenuju automatski u Tehnički upravni odbor primjenjuju se također kriteriji primjenjeni u točki 4.1. S obzirom na to četiri mesta u Tehničkom nacionalnom odboru namijenjena su ustanovama članicama poredanim od petog do dvanaestog mesta te četiri onima poredanim od trinaestog mesta nadalje.

4.2.2 1. svibnja svake godine glavni tajnik poziva ustanove članice da predlože svoje kandidate za popunu mesta u Tehničkom upravnom odboru koja će postati slobodna na koncu godine. Predloženi kandidati moraju biti među ustanovama članicama koje se mogu birati u skladu s točkama 4.2 i 4.2.1; prijedlozi za kandidate dostavljaju se u roku od tri mjeseca, trebaju ih podržati barem tri ustanove članice, izuzimajući predloženu ustanovu članicu. Svaka preložena ustanova članica mora dati svoj pristanak na kandidaturu. Glavni tajnik po isteku tog roka o tako podnesenim kandidaturama za izbor obavještava ustanove članice na idućoj sjednici Vijeća ili pismenim putem, već prema slučaju. Ne navode se imena predlagatelja kandidata za izbor u Tehnički upravni odbor. Slobodna mesta u Tehničkom upravnom odboru popunjavaju one ustanove članice koje su dobile najveći broj glasova u skupinama koje su uspostavljene u skladu s točkom 4.2.1.

4.2.3 Ustanove članice kad predlažu kandidate za članove Tehničkog upravnog odbora i Vijeće kad ih bira trebaju voditi računa, između ostalog, o prednosti toga da članstvo Tehničkog upravnog odbora odražava zemljopisnu i industrijsku raznolikost Organizacije.

4.2.4 Na sastanku Tehničkog upravnog odbora svaku ustanovu članicu koja je u Vijeću može zastupati samo jedna osoba čije ime mora biti dostavljeno glavnom tajniku pri imenovanju ili izboru te ustanove članice na mandat od tri godine.

Tehnički odbori

Članak 9.

9.1 Tehničke odbore osniva Tehnički upravni odbor i oni rade pod njegovom vlašću.

9.2 Svaka ustanova članica zainteresirana za predmet za koji je neki tehnički odbor ovlašten ima pravo biti zastupljena u tom odboru.

9.3 Područje i program rada svakog tehničkog odbora odobrava Tehnički upravni odbor. Svako neslaganje mora biti pismeno opravdano.

Točka 5.

5.1 Zahtjev za pokretanje poslova na razradbi normi u kojem tehničkom području može podnijeti jedna ili više ustanova članica, koji tehnički odbor ili koji odbor Opće skupštine, glavni tajnik ili koja organizacija izvan Organizacije.

5.1.1 U načelu takav zahtjev mora pratiti izjava u kojoj se navode koliko je moguće jasnije predviđeno područje rada i razlozi koji po mišljenju podnositelja zahtjeva opravdavaju pokretanje projekta.

5.1.2 Nakon što prikupi sva potrebna objašnjenja, ako je to potrebno, glavni tajnik pita ustanove članice jesu li za to da se osnuje tehnički odbor koji će poduzeti predloženi posao te ako je odgovor potvrđan, žele li one sudjelovati djelatno u radu toga tehničkog odbora ili pak samo pratiti njegov rad.

5.1.3 Glavni tajnik predaje prikupljene odgovore sa svim korisnim obavijestima Tehničkom upravnim odboru.

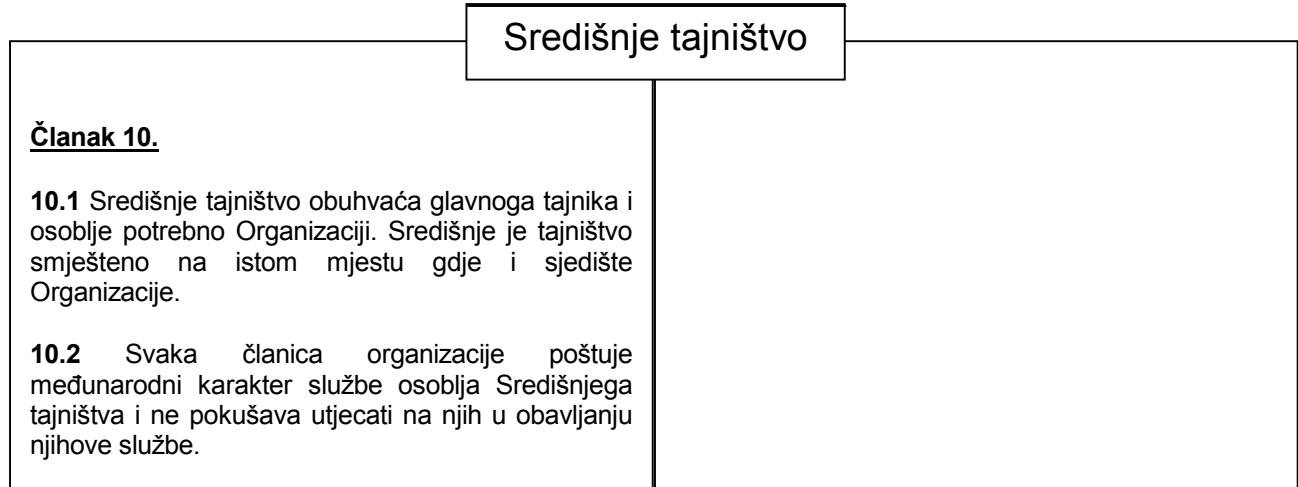
5.2 Ako većina ustanova članica koje glasuju nije protiv osnivanja tehničkog odbora te ako je barem pet članica voljno sudjelovati djelatno u njegovu radu, takav tehnički odbor može biti osnovan, pod uvjetom da je Tehnički upravni odbor uvjeren u međunarodnu važnost toga posla.

5.3 Nijedan tehnički odbor ne može izaći izvan granica odobrenoga područja rada, osim ako to ne odobri Tehnički upravni odbor.

5.4 Tehnički upravni odbor imenuje jednu ustanovu članicu da vodi tajništvo tehničkog odbora. Obavlјajući tajničke poslove u nekom tehničkom odboru ta ustanova članica zadržava svoju potpunu nepristranost tako što pravi jasnu razliku između prijedloga koje ona daje u svojstvu ustanove članice i prijedloga koje daje u svojstvu tajnika. Tajništvo tehničkog odbora odgovorno je Tehničkom upravnom odboru za svoj rad i prepisku.

5.5 Ako drukčije ne odredi Tehnički upravni odbor, o svim pitanjima odlučuje se konsenzusom ustanova članica koje djelatno sudjeluju u radu tehničkog odbora, osobno ili pismenim putem.

	<p>5.6 Tehnički upravni odbor donosi smjernice za rad tehničkih odbora. Te smjernice donose radnu definiciju pojma konsenzusa za ISO.</p> <p>5.7 Kad tehnički odbor postigne konsenzus o određenoj međunarodnoj normi, on dostavlja svoje prijedloge glavnom tajniku koji ih dalje daje na odobravanje ustanovama članicama.</p> <p>5.8 Troškovi kojima su izloženi članovi tehničkih odbora ili njihova tajništva ne idu na teret Organizacije.</p> <p>5.9 Svaka ustanova članica može uputiti priziv na svaku radnju, ili nepoduzimanje radnje, kojega tehničkog odbora kad ona procijeni da takva radnja, ili nepoduzimanje radnje, nije u skladu sa Statutom, Poslovnikom ili smjernicama koje je uspostavio Tehnički upravni odbor ili da nije u interesu medunarodne razmjene i trgovine, ili javnih obzira kao što su sigurnost, zdravlje i poboljšavanje okoliša. Prizivi se primaju i s njima se postupa u skladu s postupcima predviđenim u smjernicama za rad tehničkih odbora.</p> <p>5.10 Vijeće je najviša instancija za rješavanje neriješenih priziva i odobrava svaku preinaku prizivnih postupaka koje predlaže Tehnički upravni odbor.</p>
--	--

Predsjednik

Članak 11.

11.1 Predsjednika biraju ustanove članice ili na Općoj skupštini ili pismenim putem, sukladno Poslovniku.

11.2 Predsjednik je državljanin zemlje koja ima ustanovu članicu u Organizaciji.

11.3 Predsjednik predsjedava Općom skupštinom te ima pravo predsjedavati Vijećem.

11.4 Predsjednik u dogовору с два потпредсједника и ризничарем разматра у redovitim vremenskim razmacima rad Glavnoga tajnika i njegovih najviših službenika te naknade koje oni za to dobivaju.

Točka 6.

6.1 Mandat predsjednika sastoji se od jedne godine u svojstvu izabranoga predsjednika i dviju godina u svojstvu predsjednika. On počinje 1. siječnja i istječe 31. prosinca. Izabrani predsjednik sudjeluje na sjednicama Opće skupštine i Vijeća bez prava glasa.

6.2 Predsjednik ne može biti biran na još jedan mandat.

6.3 Prije 1. travnja prve godine mandata predsjednika u službi glavni tajnik poziva ustanove članice da predlože kandidate za idućega predsjednika u roku od tri mjeseca.

6.4 Svaki prijedlog mora uključivati izjavu predlagatelja da su kandidati dali pristanak na predlaganje njihovih imena.

6.5 Glavni tajnik dostavlja te kandidature ustanovama članicama bez navođenja imena predlagatelja.

6.6 Ako se ne održava Opća skupština u godini izbora izabranoga predsjednika, izbor se održava pismenim putem; rezultate izbora potvrđuje predsjednik.

6.7 U slučaju smrti, ostavke ili nesposobnosti predsjednika, izabrani predsjednik preuzima dužnosti i odgovornosti predsjednika. Ako se takav događaj dogodi u godini u kojoj nema izabranoga predsjednika, glavni tajnik traži kandidature za predsjednika za preostali dio mandata i priprema izbore, po potrebi pismenim putem.

Potpredsjednici

Članak 12.

12.1 Dva potpredsjednika, jednog zadužena za politiku Organizacije i drugog za tehnička pitanja, imenuje Opća skupština.

12.2 Oni su državljanin zemlje koja ima ustanovu članicu u Organizaciji.

Točka 7.

7.1 Mandati potpredsjednika počinju 1. siječnja i istječe 31. prosinca.

7.1.1 Potpredsjednici se mogu birati na još jedan mandat.

<p>12.3 Potpredsjednik zadužen za politiku Organizacije pomaže predsjedniku i Vijeću u razradbi prijedloga i odluka koji se odnose na temeljnu politiku Organizacije i zamjenjuje predsjednika u slučaju njegove sprječenosti.</p> <p>12.4 Potpredsjednik zadužen za tehnička pitanja predsjedava Tehničkim upravnim odborom i zamjenjuje potpredsjednika zadužena za politiku Organizacije u slučaju njegove sprječenosti.</p> <p>12.5 Potpredsjednik zadužen za politiku Organizacije imenuje se na mandat od dvije godine, koji počinje u isto vrijeme kad i mandat izabranoga predsjednika.</p> <p>12.6 Potpredsjednik zadužen za tehnička pitanja imenuje se na mandat od dvije godine.</p> <p>12.7 U slučaju smrti, ostavke ili nesposobnosti predsjednika, potpredsjednik zadužen za politiku Organizacije preuzima dužnosti predsjednika dok se ne izabere novi predsjednik.</p> <p>12.8 U slučaju smrti, ostavke ili nesposobnosti i predsjednika i potpredsjednika zadužena za politiku Organizacije, potpredsjednik zadužen za tehnička pitanja preuzima njihove dužnosti dok se ne izabere novi predsjednik i/ili dok se ne imenuje novi potpredsjednik zadužen za politiku Organizacije.</p>	<p>7.1.2 Šest mjeseci prije završetka mandata svakoga potpredsjednika odbor za podnošenje kandidatura određuje kandidata za idućega potpredsjednika kojeg treba potvrditi Opća skupština.</p> <p>7.2 U slučaju smrti, ostavke ili nesposobnosti potpredsjednika, Vijeće imenuje nove potpredsjednike za preostali dio njihovih mandata, ako je to potrebno pismenim putem.</p>
---	--

Rizničar	
<p>Članak 13.</p> <p>13.1 Rizničara imenuje Vijeće na mandat od tri godine.</p> <p>13.2 Rizničar je državljanin zemlje koja ima ustanovu članicu u Organizaciji i po mogućnosti zemlje u kojoj je sjedište Organizacije.</p> <p>13.3 Rizničar djeluje kao upravitelj sredstava Organizacije i daje svoje mišljenje Vijeću po svim financijskim pitanjima. Svojim mišljenjem pomaže glavnom tajniku u pripremi godišnjega proračuna i financijskim poslovima Organizacije.</p> <p>13.4 Rizničar podnosi godišnji financijski izvještaj Općoj skupštini, zajedno sa svojim zapažanjima i preporukama ako je to potrebno.</p>	<p>Točka 8.</p> <p>8.1 Rizničarev mandat počinje 1. siječnja i istječe 31. prosinca, tri godine od početka mandata. Vijeće ipak može u svakom trenutku po vlastitom uvjerenju potvrđnim glasovanjem tri četvrtine ustanova članica koje su u Vijeću prekinuti mandat rizničara.</p> <p>8.2 Rizničar može biti imenovan na još jedan mandat.</p> <p>8.3 Šest mjeseci prije isteka rizničareva mandata odbor za imenovanje određuje kandidata za rizničara kojega treba imenovati Vijeće.</p> <p>8.4 U slučaju smrti, ostavke ili nesposobnosti rizničara, Vijeće imenuje novog rizničara za preostali dio mandata, ako je potrebno pismenim putem.</p>

Glavni tajnik	
<u>Članak 14.</u> 14.1 Glavni je tajnik glavni izvršni službenik Organizacije i predstojnik Središnjega tajništva. Imenuje ga Vijeće na neodređeno vrijeme i ostaje u službi koliko ono odredi. 14.2 Ako nije drukčije određeno u ovom statutu, Vijeće određuje ovlasti i opseg rada glavnoga tajnika. 14.3 Vijeće utvrđuje pravila prema kojima glavni tajnik vodi poslove organizacije; ta pravila povremeno ocjenjuje Vijeće. 14.4 U obavljanju svojih dužnosti glavni tajnik ne traži i ne prima upute ni od jednog člana i ni od jedne vlasti izvan Organizacije, osim u slučaju kad je to posebno predviđeno Statutom.	<u>Točka 9.</u> 9.1 Glavni tajnik nastupa kao potpisnik u ime Organizacije. 9.2 Glavni tajnik ima pravo sudjelovati na svim sastancima Organizacije i izražavati svoje mišljenje, ali nema pravo glasa. 9.3 Financijske uvjete koji pripadaju službi glavnoga tajnika određuje predsjednik.

Odnosi s drugim međunarodnim organizacijama	
<u>Članak 15.</u> 15.1 Organizacija može surađivati s drugim međunarodnim organizacijama koje se djelomično ili isključivo bave normizacijom ili srodnim djelatnostima. Uvjete te suradnje određuje Vijeće.	

Financije

Članak 16.

16.1 Sredstva Organizaciji dolaze od članarina i priloga članica i od prodaje publikacija. Vijeće odlučuje o prihvaćanju sredstava iz svih drugih izvora (pokloni itd.).

16.2 Visina članarine određuje se prema odredbama Poslovnika.

16.3 Finansijska odgovornost svake članice s obzirom na njezine obveze prema Organizaciji ograničena je na njezinu godišnju članarinu.

16.4 Vijeće može odobriti poslove koje treba izvesti u okviru djelatnosti Organizacije na zahtjev ili u ime drugih međunarodnih organizacija i može prihvatiti nadoknadu nastalih troškova.

16.5 Vijeće podnosi ustanovama članicama proračun odobren za iduću godinu.

16.6 Rizničar poduzima sve potrebne mјere za čuvanje sredstava Organizacije i dobro gospodarenje njima.

16.7 Finansijski izvještaj Organizacije, koji je valjano provjerio računovodstveni stručnjak kojeg je imenovalo Vijeće i čija se potvrda smatra dokazom njegove ispravnosti, predočuje se svake godine ustanovama članicama.

Točka 10.

10.1 Proračunska je godina Organizacije kalendarska godina. Godišnji izvještaj predočuje se ustanovama članicama prije 1. travnja iduće godine.

10.2 Proračun za iduću godinu, kojeg je odobrilo Vijeće, podastire se ustanovama članicama prije 1. studenoga.

10.3 Članarine se određuju dodjeljivanjem svakoj članici određenoga broja bodova i dodjeljivanjem bodu novčane vrijednosti. Osim ako Organizacija ne odredi drukčije, Vijeće utvrđuje vrijednost boda za svaku proračunsku godinu.

10.4 Osim ako Organizacija ne odluči drukčije, Vijeće nakon pregovora sa zainteresiranim stranama određuje broj bodova koji se dodjeljuju novoj članici; na isti način, ono može, također nakon pregovora sa zainteresiranim stranama, ponovno razmotriti broj bodova dodijeljenih postojećim članicama. Opća skupština može uspostaviti i drugu osnovu za određivanje članarine.

10.5 Svaki dokument koji ustanavljuje finansijsku obvezu Organizacije prema trećoj strani, ili je na koji drugi način povezan s takvom obvezom, nosi dva potpisa. Ovlašteni su potpisnici glavni tajnik i članovi osoblja Središnjeg tajništva koje on odredi a rizničar odobri. Glavni tajnik može, s odobrenjem rizničara, odrediti druge potpisnike u posebnim slučajevima.

10.6 Svake godine Vijeće imenuje finansijske nezavisne ocjenjivače (računovodstvene stručnjake).

Sjedište i narav Organizacije

Članak 17.

17.1 Organizacija određuje mjesto svojega sjedišta i, ako ona drukčije ne odredi, to je sjedište u Ženevi (Švicarska).

17.2 Dok je sjedište Organizacije u Švicarskoj, poduzimaju se mјere, ako je to potrebno, da joj se osigura pravna osobnost u skladu s člankom 60. i dalje Švicarskog građanskog zakonika. Ako se sjedište Organizacije premjesti u koju drugu zemlju te ako se slične zakonske mјere procijene

korisnima, te mjere će se poduzeti ako ih odobri Vijeće i potvrdi Opća skupština.

17.3 Svaki spor između članica Organizacije i/ili članova uprave Organizacije koji zahtijeva pravni postupak rješava se isključivo u skladu sa švicarskim zakonima pod sudbenom vlašću Republike i Kantona Ženeve, osim ako se sjedište Organizacije ne premjesti drugdje u skladu s člankom 17.2.

Jezici

Članak 18.

18.1 Jezici su Organizacije engleski, francuski i ruski. Ustanova članica iz Ruske Federacije osigurava prevođenje na ruski i s ruskoga.

18.2 Međunarodne norme i upute koje objavljuje Organizacija te zapisnici sa sjednica Opće skupštine i Vijeća pritežuju se na engleskom, francuskom i ruskom jeziku.

18.3 Ustanove članice mogu pod svojom isključivom odgovornošću pripremiti prijevode publikacija i dokumenata obuhvaćenih člankom 19. koje objavljuje Organizacija na druge jezike. Prijevode međunarodnih normi, tehničkih izvještaja i uputa na snazi Organizacija priznaje kao službene prijevode ako je njihovu vjernost glavnom tajniku potvrdila ustanova članica koja upotrebljava dotični jezik. Tako potvrđeni prijevodi moraju nositi napomenu o tome da ih je Organizacija priznala kao službene prijevode.

18.4 Rad Vijeća, Tehničkog upravnog odbora, tehničkih odbora i odbora Opće skupštine može se odvijati na jednom (od tri) ili više jezika spomenutih u članku 18.2, na onom ili onima koji su najprikladniji.

18.5 Dopisivanje Organizacije može biti na jednom (od tri) ili više jezika spomenutih u članku 18.2, na onom ili onima koji su najprikladniji. Izravno dopisivanje između članica može biti na drugim jezicima.

**Publikacije i
dokumenti
Organizacije**

Članak 19.

19.1 Organizacija može, među inima, objavljivati ove vrste dokumenata:

19.1.1 Međunarodne norme

19.1.2 Javno dostupne specifikacije, tehničke specifikacije, industrijske tehničke ugovore, tehničke izveštaje, upute i dokumente u svrhu proučavanja

19.1.3 Izveštaje o radu obavljenom u tehničkim odborima

19.1.4 Zapisnike sa sjednica Opće skupštine, Vijeća, Tehničkog upravnog odbora i tehničkih odbora

19.1.5 Različite publikacije i dokumente povezane s radom Organizacije i njezinih članica.

Točka 11.

11.1 Ustanove članice mogu umnožavati ili raspačavati publikacije i dokumente Organizacije zaštićene zabranom umnožavanja pod uvjetima koje je postavilo Vijeće.

**Izmjene ili dopune
Statuta i bitne
promjene politike**

Članak 20.

20.1 Izmjene ili dopune Statuta može predložiti Opća skupština, Vijeće ili barem pet ustanova članica. Za prihvatanje predloženih izmjena ili dopuna potrebno je potvrđeno glasovanje tri četvrtine ustanova članica koje glasuju. Vijeće je obaviješteno o imenima ustanova članica koje su glasovale za ili protiv i te obavijesti stoje na raspolaganju ustanovama članicama.

20.2 Isti postupak kao u članku 20.1 naviše prihvaćen je za sve promjene u politici Organizacije koje Opća skupština ili Vijeće smatraju temeljnima.

Poslovnik**Članak 21.**

21.1 Pojedinosti rada Organizacije predmet su Poslovnika.

21.2 Izmjene ili dopune Poslovnika može predložiti Opća skupština, Vijeće ili barem pet ustanova članica. Za prihvatanje predloženih izmjena ili dopuna potrebno je potvrđeno glasovanje većine ustanova članica koje glasuju. Vijeće je obaviješteno o imenima ustanova članica koje su glasovale za ili protiv i te obavijesti stoje na raspolaganju ustanovama članicama.

Zakonske odredbe**Članak 22.**

22.1 Zakoni zemlje u kojoj je smješteno sjedište Organizacije primjenjuju se u svim slučajevima koji nisu posebno predviđeni Statutom ili Poslovnikom.

22.2 U slučaju razlika u tumačenju ovog statuta i poslovnika, vjerodostojnom se smatra francuska verzija.

**Raspuštanje
Organizacije****Članak 23.**

23.1 Svaki prijedlog za raspuštanje Organizacije mora poduprijeti ili Opća skupština ili Vijeće ili najmanje jedna četvrtina ustanova članica prije nego što on bude dan na glasovanje. Za raspuštanje Organizacije potrebno je potvrđeno glasovanje tri četvrtine ustanova članica koje glasuju.

23.2 U slučaju raspuštanja Organizacije Vijeće određuje način raspolaganja svim fondovima i dobrima Organizacije.

Glasovanje
pismenim putem i
izbori

Točka 12.

12.1 Kad se pitanja upućuju ustanovama članicama na pismo glasovanje, kako je predviđeno Statutom i Poslovnikom, glasovanje je završeno kad glasuju sve članice koje imaju pravo glasa ili istekom razdoblja od dva mjeseca, prema tome što se prije dogodi, s iznimkom glasovanja prema odredbama članaka 20., 21. i 23., gdje je rok glasovanja četiri mjeseca.

12.2 Kad se pitanja upućuju Vijeću na pismo glasovanje, kako je predviđeno Poslovnikom, glasovanje je završeno kad glasuju sve članice koje imaju pravo glasa ili istekom razdoblja od četiri tjedna, prema tome što se prije dogodi.

12.3 Vijeće određuje postupak kojeg se treba pridržavati u svim izborima i taj postupak ostaje na snazi sve dok Vijeće ne odluči drugče.

Dodatak (obavijesni) Statutu i Poslovniku ISO-a

Ovlasti i odgovornosti upravnih tijela i članova uprave ISO-a

Ovaj dodatak, koji je obavijesne i pokazne naravi, sažimlje i na jednom mjestu okuplja osnovne ovlasti i odgovornosti svakog od različitih upravnih tijela i članova uprave ISO-a koje su navedene na različitim mjestima u Statutu i Poslovniku. Cilj je ovoga prikaza olakšati razumijevanje Statuta i Poslovnika.

NAPOMENA - U idućim opisima naziv "članak" odnosi se na članke Statuta ISO-a, a naziv "točka" na točke Poslovnika ISO-a.

1 Ovlasti koje pridržavaju ustanove članice i koje se obično primjenjuju na sjednicama Opće skupštine

Izbor ili imenovanje:

- predsjednika (članak 11.1)
- potpredsjednika, razvojna politika (članak 12.1)
- potpredsjednika, tehničko upravljanje (članak 12.1)
- trinaest od osamnaest članica Vijeća (članak 7.2 i točka 3.1.2).

Radnje (koje Statutom nisu dodijeljene drugim tijelima ili članovima uprave) koje se odnose na:

- godišnji izvještaj ISO-a
- višegodišnji strateški plan s finansijskim proračunom
- izvještaji i preporuke Vijeća Općoj skupštini
- godišnji (rizničarev) izvještaj o finansijskom stanju Središnjem tajništvu
- osnivanje i raspuštanje odbora ISO-a zaduženih za razvojnu politiku, npr.

CASCO (procjena sukladnosti)
COPOLCO (potrošačke potrebe)
DEVCO (potrebe zemalja u razvoju)
INFCO/ISONET (obavijesni sustavi za norme i procjenu sukladnosti)

- odobrenje kriterija razvrstavanja članstva Vijeća (članak 7.2 i točka 3.1.1)
- izmjene Statuta (većina od 75% ustanova članica) (članak 20.1)
- izmjene Poslovnika (većina od 50% ustanova članica) (članak 21.2)

2 Ovlasti i odgovornosti prenesene Statutom na Vijeće

Izbor:

- osam od dvanaest članova Tehničkog upravnog odbora (članak 8.1 i točka 4.2).

Imenovanje:

- glavnog izvršnog službenika (glavni tajnik) (točka 14.1)
- rizničara (točka 13.1)
- predsjednika odbora zaduženih za razvojnu politiku (kao što su CASCO, COPOLCO, DEVCO i INFCO) (članak 6.7 i točka 2.7)
- finansijskih nezavisnih ocjenjivača ISO-ovih računa (članak 16.7 i točka 10.6).

Odobrenja i radnje koje se odnose na:

- molbe za prijam novih ustanova članica (članak 3.1.1 i točke 1.2 i 1.3)
- programe rada odbora za razvojnu politiku (članak 7.5)

- izvještaje i preporuke Tehničkog upravnog odbora (članak 8.5)
- ovlasti i područje rada glavnog tajnika te pravila za vođenje poslova ISO-a (članci 14.2 i 14.3)
- kriterije razvrstavanja za članstvo u Vijeću za odobrenje na Općoj skupštini (članak 7.2 i točka 3.1.1)
- kriterije razvrstavanja za članstvo u Tehničkom upravnom odboru (članak 8.1 i točka 4.1)
- godišnji proračun Središnjeg tajništva za iduću proračunsку godinu (članak 16.5).

Izvršenje zadataka koje mu je provjerila Opća skupština, uključujući izradbu višegodišnjega strateškoga plana s finansijskim predviđanjima (članak 7.4).

Uspostavu, po potrebi, ad hoc savjetodavnih skupina koje se smatraju prikladnima (članak 7.6).

3 Ovlasti i odgovornosti Statutom prenesene na Tehnički upravni odbor

Odobrenja i radnje (članak 8.3 i ISO/IEC Smjernice, izdanje 1992.) koji se odnose na:

- strateško planiranje u tehničkim odborima
- osnivanje i raspuštanje tehničkih odbora (članak 9.1)
- dodjelu tajništava TC-a (SC-a u slučaju spora)
- izmjene ISO smjernica (točka 5.6), osim prizivnih postupaka koje odobrava Vijeće (točka 5.10)
- godišnje izvještaje/preporuke savjetodavnih skupina (kao što su TAG) i odbori kao što su REMCO
- opći nadzor nad zahtjevima koji se tiču upravljanja projektima TC-a/SC-a (članak 8.3)
- poštivanje ISO smjernica i odgovarajućih odluka Vijeća
- izvještaj o vrednovanju produktivnosti i

djelotvornosti TC-a/SC-a.

Imenovanje (članak 8.4 i ISO/IEC Smjernice, izdanje 1992.):

- članova i predsjednika savjetodavnih skupina (kao što su TAG-ovi) i predsjednika odbora kao što je REMCO (članak 8.4)
- upisnih tijela i agencija za održavanje (npr. za norme koje se odnose na valutne kodove i kreditne kartice).

Rješavanje (članak 8.3 i točka 5 i podtočke):

- pitanja tehničkog usklađivanja između ISO/TC-a i IEC-a, drugih međunarodnih organizacija i regionalnih organizacija
- priziva protiv radnji ili nedjelovanja TC-a/SC-a
- nezadovoljavajućeg rada tajništava TC-a (članak 8.3)

4 Ovlasti i odgovornosti predsjednika određene Statutom

Predsjednik:

- predsjedava Općoj skupštini i Vijeću ako on tako odabere (članak 11.3)
- zajedno s dva potpredsjednika i glavnim tajnikom (ako drukčije ne odluče ustanove članice) čini odbor za imenovanje:
 - dva potpredsjednika (razvojnu politiku i tehničko upravljanje) (u dogovoru s izabranim predsjednikom ili u njegovoj odsutnosti s neposredno prethodnim predsjednikom i potpredsjednikom čiji mandat istječe) (članak 12.1 i točka 7.1.2)
 - rizničara (u dogovoru s rizničarem čiji mandat istječe) (članak 13.1 i točka 8.3)
- predsjednika odbora za razvojnu politiku kao što su CASCO, COPOLCO, DEVCO i INFCO (u dogovoru s predsjednicima tih odbora čiji mandat istječe) (članak 6.7 i točka 2.7)
- predsjednika odbora kao što je REMCO u dogovoru s predsjednicima odbora čiji mandati istječu (članak 8.4)

- u dogovoru s dva potpredsjednika i rizničarem (i svakom drugom osobom koju predsjednik izabere) svake godine ocjenjuje rad i plaće visokih službenika Središnjeg tajništva ISO-a i odlučuje o finansijskim uvjetima službe glavnoga tajnika (CEO) (članak 11.4 i točka 9.3).

5 Ovlasti i odgovornosti potpredsjednika određene Statutom

Potpredsjednik za razvojnu politiku:

- pomaže predsjedniku i Vijeću u razradbi osnovne politike ISO-a (članak 12.3)
- zamjenjuje predsjednika u slučaju njegove sprječenosti (članci 12.3 i 12.8)
- s predsjednikom, potpredsjednikom za tehničko upravljanje i glavnim tajnikom član je odbora za imenovanje :
- dvaju potpredsjednika (razvojna politika i tehničko upravljanje) (u dogovoru s izabranim predsjednikom ili u njegovoj odsutnosti s neposredno prethodnim predsjednikom i potpredsjednikom čiji mandat istječe) (članak 12.1 i točka 7.1.2)
- rizničara (u dogovoru s rizničarem čiji mandat istječe) (članak 13.1 i točka 8.3)
- predsjednika odbora za razvojnu politiku kao što su CASCO, COPOLCO, DEVCO i INFCO (u dogovoru s predsjednicima tih odbora čiji mandat istječe) (članak 6.7 i točka 2.7)
- predsjednika odbora kao što je REMCO (u dogovoru s predsjednicima odbora čiji mandati istječu) (članak 8.4)
- sudjeluje u radu Vijeća bez prava glasa (članak 7.1 i točka 3.11).

Potpredsjednik za tehničko upravljanje:

- predsjedava Tehničkim upravnim odborom (članak 8.2 i 12.4)
- zamjenjuje potpredsjednika za razvojnu politiku u slučaju njegove sprječenosti (članak 12.4)
- sudjeluje zajedno s predsjednikom,

potpredsjednikom za razvojnu politiku i glavnim tajnikom u radu odbora za imenovanje:

- dva potpredsjednika (za razvojnu politiku i tehničko upravljanje) (u dogovoru s izabranim predsjednikom ili u slučaju njegove odsutnosti s neposredno prethodnim predsjednikom i potpredsjednikom čiji mandat istječe (članak 12.1 i točka 7.1.2)
- rizničara (u dogovoru s rizničarem čiji mandat istječe (članak 13.1 i točka 8.3)
- predsjednika odbora za razvojnu politiku kao što su CASCO, COPOLCO, DEVCO i INFCO (u dogovoru s predsjednicima odbora čiji mandati istječu) (članak 6.7 i točka 2.7)
- predsjednika odbora kao što je REMCO (u dogovoru s predsjednicima odbora čiji mandati istječu) (članak 8.4)
- sudjeluje u radu Vijeća bez prava glasa (članak 7.1 i točka 3.11)

6 Ovlasti i odgovornosti glavnoga tajnika određene Statutom i odgovarajućim odlukama Vijeća

Glavni tajnik:

- glavni je izvršni službenik i potpisnik u ime ISO-a (članak 14.1 i točka 9.1)
- s predsjednikom i dva potpredsjednika član je odbora za imenovanje:
- dvaju potpredsjednika (razvojna politika i tehničko upravljanje) (u dogovoru s izabranim predsjednikom ili u njegovoj odsutnosti s neposredno prethodnim predsjednikom i potpredsjednikom čiji mandat istječe) (članak 12.1 i točka 7.1.2)
- rizničara (u dogovoru s rizničarem čiji mandat istječe) (članak 13.1 i točka 8.3)
- predsjednika odbora za razvojnu politiku kao što su CASCO, COPOLCO, DEVCO i INFCO (u dogovoru s predsjednicima tih odbora čiji mandat istječe) (članak 6.7 i točka 2.7)

-
- predsjednika odbora kao što je REMCO (u dogovoru s predsjednicima tih odbora čiji mandat istječe) (članak 8.4)
 - sudjeluje u radu Vijeća bez prava glasa (članak 7.1 i točka 3.11)
 - čelnik je Središnjeg tajništva, koje obuhvaća osoblje potrebno Organizaciji (članak 10.1)
 - vodi poslove ISO-a u skladu s pravilima koje je utvrdilo Vijeće (članak 14.3); ta pravila posljednji su put prerađena i iznesena u rezoluciji Vijeća 18/1986., koja, između ostalog, zadužuje glavnoga tajnika da:
 - uredno vodi ISO u tehničkim, organizacijskim i finansijskim pitanjima
 - zapošljava osoblje potrebno Središnjem tajništvu da ispunи svoju zadaću u skladu s odgovarajućim odlukama Opće skupštine i Vijeća (pomoćnike glavnoga tajnika i upravitelje u dogovoru s predsjednikom i/ili potpredsjednikom)
 - održava veze s tajništvima tehničkih odbora ISO-a i provjerava ispravnost njihova rada
 - pripremi godišnji proračun Središnjega tajništva kako bi ga Vijeće odobrilo
 - uređuje i tiska sve ISO publikacije
 - odredi u dogovoru s rizničarem cijenu ISO publikacija.

7 Ovlasti i odgovornosti rizničara određene Statutom i odgovarajućim odlukama Vijeća

Rizničar:

- djeluje kao odgovorna osoba za uporabu sredstava ISO-a i daje svoje mišljenje Vijeću o svim finansijskim pitanjima (članak 13.3)
- daje svoje mišljenje glavnom tajniku o pripremi godišnjega proračuna i o finansijskom poslovanju ISO-a (članak 13.3)
- podnosi nezavisno ocijenjen godišnji izvještaj Općoj skupštini sa svojim zapažanjima i preporukama, ako je to potrebno (članak 13.4)

- pomaže u pregovorima koji se odnose na dodjelu bodova za članarinu članicama (članak 16.2 i točka 10.4)

- odobrava ovlaštene potpisne, uz potpis glavnoga tajnika, u vezi s finansijskim obvezama ISO-a prema trećoj strani (članak 16.6 i točka 10.5).